

ceandrede, som forbyde de Lærere, der ikke kunne synge og mangle musikalsk Uddannelse, at ansættes som Enkelere ved de offentlige Skoler?"

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Borsaae): Det er vistnok almindelig anerkendt, at Sungen har en stor Betydning ikke alene for Kirketjenesten, men ogsaa for Undervisningen i Skolerne. Sangundervisningen har derfor ogsaa fra 1814 været et befalelt Fag i Skolerne. Det har været en Betingelse for Afgangen til Seminarierne for de vorbende Lærere, at de skulde have et vist Anlæg til Sang og Musik, og de, der havde det, skulde have Fortrinet ved Afgangen til Seminarieret fremfor dem, der ikke havde det. Imidlertid indvømmede man ogsaa Afgang til Seminarierne for dem, der ikke havde disse Anlæg, naar der var Plads paa Seminarierne, og naar de Bedkommende isørrigt gave Haab om, at de vilde kunne blive uddannede til dygtige Lærere. I Reglementet for Seminarierne af 10de Februar 1818 blev det bestemt, at med Hensyn til Examinationerne skulde de, der manglede Anlæg til Sang og Musik, være fritagne for at aflægge Prøve dert, men de skulde da godtgjøre, at de vare i Besiddelse af en saadan Færdighed i at behandle et Stryge- eller Taster-Instrument, at de alligevel vare istand til at lede Sangundervisningen i Skolerne. Denne Bestemmelse blev indprentet ved Rancelliplakaten af 10de April 1841, hvorved Prøven i Sang bortfalbt for de nævnte Elever, men Bestemmelsen om Dygtigheden i at behandle et Stryge- eller Taster-Instrument blev opretholdt, og i en senere Rancelliresolution af 21de Oktober 1841 blev det udtrykkelig bestemt, at den, der hverken kan aflægge Prøve i Sang eller spille noget Instrument, kan ikke blive Enkelere ved en Skole, hvor han skal lede Sangundervisningen, men maa have en limiteret Dimissionsattest, medens den, der kan spille et Strygeinstrument, vel kan faae den sædvanlige Dimissionsattest, men selvfølgelig ikke kan faae Vidnesbyrd om, at han er bekvem til at blive Kirkesanger. Ved en senere Bestemmelse af 2den Mai 1857, bekendtgjort ved Plakat af 9de Mai samme Aar, blev den tidligere nævnte Plakat af 10de April 1841 vel ophævet, men derved blev ingenlunde den specielle Bestemmelse ophævet, som er bekendtgjort fra Rancelliet, at Ingen kan blive Enkelere uden enten at have faaet Karakter for Sang og Musik eller at kunne behandle et Strygeinstrument. Imidlertid var der en § 4 i denne Lovbestemmelse, som gav Anledning til, at den Misforstaaelse blev almindelig udbredt, at nu var det heller ikke nødvendigt at have nogen Karakter for Prøve i Sang eller noget Vidnesbyrd om at kunne behandle et Strygeinstrument for at blive Enkelere. Der stod nemlig i denne § 4, „at Ingen kan ansættes som Kirkesanger, medmindre han i Sang har faaet Karakteren „godt“.“ Da

der her ikke er Tale om nogen Karakterbestemmelse for Enkelere, troede man, at nu var den ældre Bestemmelse ophævet, og en hel Del Seminarister undløde derfor at aflægge baade Prøve i Sang og Musik og Prøve paa Dygtighed til at behandle et Strygeinstrument i den Tro, at de ligesuldt kunde ansættes som Enkelere. Deraf er det, at den Ulempe er opstaaet, som blev omtalt af den ærede Ordfører for Forespørgerne, at der i tidligere Tid rundt omkring i Landet er ansat adskillige Lærere, uden at de vare i Besiddelse af de forhen nødvendige Vidnesbyrd. Dette bragtes efterhaanden til Ministeriets Kundskab, navnlig tilsidst derved, at der kom en bestemt Forespørgsel fra Bisoppen i Aalborg Stift om, hvorvidt dette virkelig forholdt sig rigtigt. Man kunde ikke tro, at den ældre Bestemmelse var ophævet, og man maatte derfor udbede sig en Afgjørelse fra Ministeriet om, hvorledes det var at forstaa. Dertil svarede Ministeriet, at selvølgelig var den omtalte Bestemmelse ikke ophævet, men at den fremdeles maatte staa ved Magt. Dette Svær blev givet ved Skrivelse af 4de Oktober 1870. Der indløb nu en hel Del Klager til Ministeriet over den uheldige Stilling, hvori ganske vist en hel Del Lærere vare komne — jeg tør sige i mange Tilfælde uden deres Skyld. Dette gav da Anledning til, at Ministeriet strax tog Sagen under Overveelse, og medens den ærede Ordfører for Forespørgerne har sagt, at der ikke er givet nogen Dispensation efter 1870, er det netop navnlig efter den Tid, at Dispensationer ere givne. Ministeriet er overfor flere Ansøgninger gaaet saa vidt, som det paa nogen Maade kunde gaa ved at indvømme Seminarister Afgang til at blive Enkelere, naar det kunde godtgjøres, at de enten vare i Besiddelse af saadanne Evner, at de selv kunne lede Kirkesangen — det kunne flere godt, uden at have taget Examen dert — eller der f. Ex. var andre Maader, hvorpaa det kunde afhjælpes, navnlig, naar vedkommende Sogneraad og Skolekommission havde erklæret sig tilfredse med dem. Der er, som sagt, givet en hel Række Dispensationer, og der indkommer idelig til Ministeriet Andragender i samme Retning. Ministeriet vilde imidlertid ikke lade Sagen blive derved, men gjorde det til Gjenstand for en nærmere Drøftelse, hvortil Ministeriet sølte sig saa meget mere opfordret, som der i Mellemtiden var udkommet en Anordning af 1867, ved hvilken Examenkommissionen for Seminarister blev oprettet. Denne Anordning indeholder nemlig ogsaa i § 4 Bestemmelser, som ere blevne opfattede paa forskjellig Maade, idet der nemlig staaar, at Kommissionens Formand meddeler Enhver, som har bestaaet Examen, et Vidnesbyrd, hvori ansføres saavel Hovedkarakteren som Karakteren i samtlige enkelte Fag, i hvilke den Paagældende har aflagt Prøver, samt tillige Bemærkning om, hvorvidt han er istand til at forestaa Kirkesang, Orgelspil og Gymnastikundervisning.